Uitleg bij de Jaarstukken 2024

Inleiding

In het Convenant Regio Groningen-Assen 2020 is vastgelegd dat de Stuurgroep jaarlijks een begroting en jaarrekening opstelt. De jaarstukken 2024 zijn op 8 maart 2024 in de Stuurgroep besproken. Na vaststelling worden ze, uiterlijk 15 maart 2024, via de Colleges ter kennis aan raden en Staten gebracht. De jaarstukken 2024 bestaat uit:

- Oplegnotitie Jaarstukken 2024
- Jaarrekening 2023
- Conceptbegroting 2025, inclusief begrotingswijzigingen 2024
- Uitvoeringsprogramma 2024

Deze stukken worden digitaal aan de deelnemende Colleges beschikbaar gesteld. Reacties kunnen tot 17 juni 2024 bij het Regiobureau worden ingediend. De Stuurgroep betrekt deze bij haar oordeel. Definitieve vaststelling van de stukken staat gepland voor 12 juli 2023.

Jaarrekening 2023

In de jaarrekening 2023 presenteert de Stuurgroep Regio Groningen-Assen de financiële ontwikkelingen van het afgelopen jaar en geeft inzicht in het inkomsten- en uitgavenpatroon van 2023. Bij het opstellen van de afrekening is het Convenant Regio Groningen-Assen 2020 als leidraad gehanteerd. De exploitatie laat bijna over de gehele linie een onderschrijding van de begrote kosten zien. De oorzaken hiervan zijn grotendeels vergelijkbaar met die in voorgaande jaren: de niet opgevraagde bijdragen schuiven door naar het volgende jaar. In absolute cijfers is dat vooral voor Mobiliteit en Regionale projecten het geval, en in mindere mate voor Ruimtelijke Kwaliteit (onderdeel Groeningen). Binnen Mobiliteit gaat het om enkele grote projecten (Programma infra/OV Leek-Roden, Doorstromingsmaatregelen OV Ten Boer-Groningen en een reservering voor Norgerbrug).

Per 31-12-2023 sluit het saldo regiofonds op circa € 7,6 mln. De Jaarrekening 2022 is door de accountant gecontroleerd. Aangaande beide onderdelen heeft de accountant een positief oordeel gevormd. De Jaarrekening 2023 is het uitgangspunt voor de gewijzigde begroting 2024 en de conceptbegroting 2025.

Begrotingswijziging(en) 2024

De begrotingswijzigingen 2024 zijn expliciet in de conceptbegroting 2025 benoemd. De begrote kosten met betrekking tot de thema's zijn € 4,0 miljoen hoger dan in de oorspronkelijke begroting 2024. Binnen het thema Mobiliteit gaat het om niet-opgevraagde reserveringen uit 2023, die doorschuiven naar 2024 (ca. € 1,6 miljoen). Daarnaast heeft het Rijk voor het programma VSD 2024 ca. € 2,5 miljoen beschikbaar gesteld. Hiertegenover staat dat het onderdeel Veilig, Slim en Duurzaam met ca. € 0,5 miljoen naar beneden bijgesteld. Binnen Regionale Projecten is in mindere mate sprake van doorgeschoven bedragen, maar wordt de hogere begroting verklaard door enkele nieuwe projecten die in 2024 starten.

In de oorspronkelijke begroting 2024 is toegelicht dat NOVEX binnen de bestande thema's (Mobiliteit, Monitoren en Verkennen) was begroot, maar in de gewijzigde begroting is NOVEX als een apart thema toegevoegd. Voor de uitvoering van dit programma heeft het Rijk (BZK) een bijdrage van € 0,32 miljoen beschikbaar gesteld. De cofinanciering wordt geleverd door RGA. De kosten, voorafgaand aan NOVEX (m.b.t. de verstedelijkingsstrategie) werden gedekt uit het programma Monitoren en verkennen.

Financieel kader 2025

Het Financieel kader is te beschouwen als een samenvatting van de meerjarenbegroting van 2024 tot en met 2025. Deze opstelling geeft in hoofdlijnen weer op welke manier de beschikbare middelen zullen worden ingezet.

Ontwikkeling in financieel kader

De Stuurgroep volgt de financiële ontwikkelingen van het Regiofonds met het Financieel Kader. Dit kader vindt zijn basis in het financieel meerjarenperspectief Regio Groningen-Assen. Hierin worden alle wijzigingen voor het begrotingsjaar en de jaren daarna verwerkt. Het Financieel Kader laat ook zien in welke mate er voldoende dekking is om de Toekomstagenda uit te voeren. De afgelopen jaren laat het Financieel Kader een overschot zien. Deze begroting laat een bijna vergelijkbaar overschot (/vrijval). In 2023 is er weliswaar sprake van een renteopbrengst en wat vrijval, maar daar staat tegenover dat hierboven wordt voorgesteld om de cofinanciering voor NOVEX uit de vrijval te dekken. Daarnaast zijn de organisatiekosten hoger omdat, anders dan afgelopen jaar alle functies (inclusief extra capaciteit voor NOVEX) binnen RGA zijn ingevuld.

Naast het inzicht in de geplande inkomsten en uitgaven beoogt het Financieel kader dus inzicht te geven in hoeverre de Toekomstagenda binnen budget blijft. Maar het geeft ook inzicht in de mate waarin de beschikbare middelen daadwerkelijk zijn besteed ('nog niet beschikte middelen'). Voor de nog niet beschikte middelen geldt dat deze zijn geoormerkt voor de posten uit de Toekomstagenda. Voor de 'vrijval' geldt uiteraard dat deze behalve nog niet beschikt, ook nog niet is geoormerkt. De daadwerkelijke uitgave van deze middelen wordt middels de reguliere begrotingscyclus of via een stuurgroepbesluit voorgelegd aan de Stuurgroep RGA.

Conceptbegroting 2025

In de Stuurgroepvergadering van 23 oktober 2020 is de Toekomstagenda 2020-2025 van de RGA vastgesteld. De komende vijf jaar continueren we onze samenwerking op de bestaande thema's Economie, Wonen, Mobiliteit en Ruimtelijke kwaliteit. Voorliggende begroting is gebaseerd op deze Toekomstagenda. Concreet zetten wij in op:

- Economie (focus op de werklocatieprogrammering en het economisch netwerk): We gaan breder monitoren, de partners faciliteren bij modernisering bedrijventerreinen, meer netwerken creëren binnen sectoren en netwerkbijeenkomsten organiseren.
- Wonen (focus op de woningbouwprogrammering en herstructurering): We voeren woningmarktanalyse uit, organiseren netwerkbijeenkomsten, verkennen kansen voor herstructurering en voeren andere onderzoeken uit die voort kunnen vloeien uit deze activiteiten. Ook gaan we aan slag met het geven van een vervolg aan de Verstedelijkingsstrategie.
- Mobiliteit (focus op OV, P+R, fiets, smart mobility, gedrag en logistiek): We zetten in op verslimmen en verduurzamen van mobiliteit, versterking van het fietsnetwerk, het verder ontwikkelen van P+R's tot zogenaamde multimodale mobi-hubs en gedragsbeïnvloeding in mobiliteit. Hier zal altijd worden gekeken hoe de bedragen kunnen worden ingezet voor medefinanciering om subsidies en bijdragen van derden binnen te halen.

- Ruimtelijke kwaliteit (focus op integrale gebiedsontwikkeling): continueren van de nieuwe regeling voor regionale projecten, coördineren van het project Groeningen en inzetten op het binnen bereik brengen van subsidies voor cofinanciering voor ruimtelijke kwaliteit.

Naast deze thema's zijn in de begroting nog de volgende onderdelen opgenomen:

- Monitoren en verkennen (Regiomonitor en aanvullende onderzoeken).
- Overige instrumenten (opzet nieuwe Regiovisie 2025-2050 en de actualisatie).

Meerjarenbeeld uitvoeringsprojecten en uitvoeringsprogramma 2024

De stuurgroep stelt jaarlijks de uitvoeringsprogramma's voor het opvolgend jaar vast. Het meerjarenbeeld en uitvoeringsprogramma 2024, die in de Stuurgroep van 8 december 2023 is vastgesteld, had als peildatum 1 december 2023. Deze konden de deelnemers als input hanteren bij het opstellen van hun eigen (project)begrotingen. In de Stuurgroep is afgesproken om met de behandeling van de Jaarstukken 2024 een actueel uitvoeringsprogramma te presenteren, op basis van de jaarrekening 2023 [eindstand 31 december 2023]. Hierdoor is er een 1-op-1 aansluiting tussen de jaarrekening 2023, uitvoeringsprogramma 2024 en conceptbegroting 2025. Zoals gebruikelijk worden bijdragen die het vorige jaar niet zijn opgevraagd doorgeschoven naar het volgende jaar. Voor 2024 is het uitvoeringsprogramma VSD 2024 toegevoegd. Dit programma wordt volledig door het Rijk gedekt.